

Poul la Cour og vindmøllerne

Poul la Cour og vindmøllerne

Vindmølleindustriens vugge ligger i Vejen Kommune, nærmere bestemt Askov. Sidst i 1800-tallet foretog Poul la Cour banebrydende forskning her.

Poul la Cour

Den danske vindmølleindustri tog sine første spæde skridt i Askov for mere end 100 år siden. Manden bag var videnskabsmand, højskolelærer og opfinder Poul la Cour. Han blev født i 1846 og uddannede sig inden for ingeniørfaget og meteorologi.

I 1878 blev han lærer ved Askov Højskole, hvor han underviste i matematik og fysik. Ved siden af undervisningen opfandt og udviklede la Cour også apparater, som senere blev en del af det elektriske vindmølleprojekt.

Poul la Cour Museet, hvor la Cour lavede banebrydende forskning med vindmølleenergi.

Dansk vindenergis vugge

Poul la Cour opfandt i 1891 kratostaten, som kunne omdanne en mølles ujævne gang til en jævn rotation, der kunne trække en elproducerende dynamo. I 1891 stod den første forsøgsmølle klar i Askov; det var landets første elproducerende mølle.

Én ting var at omsætte vind til energi, noget andet var at oplagre denne energi. La Cour arbejdede med at lagre energien i form af brint. Ved hjælp af jævnstrøm fra dynamoen skilte la Cour vand til ilt og brint, som blev opbevaret separat.

I 1897 blev den eksisterende bygning opført. Frem til en brand i 1929 stod

der en hollandsk træmølle på bygningen, hvorefter der kom en moderne mølle, som stod til 1968. I bygningen blev der bygget to vindtunneller, hvor la Cour lavede forsøg med vindmøllemodeller. Med viden herfra fandt la Cour frem til møllevingers ideelle udformning, der fik det optimale ud af vinden. Med tiden tog møllebyggere den "ideale mølle" til sig.

Opstilling i Poul la Cour Museet.

Det første landelektricitetsværk blev oprettet på Forsøgsmøllen i 1902. Det forsynede Askov by med elektricitet frem til 1958. La Cour oprettede ligeledes det første kursus til uddannelse af 'Landlige Elektrikere' i 1904.

Hovedformålet var at lære at passe og vedligeholde de efterhånden mange vindelektricitetsværker. Flere uddannede sig også efterfølgende videre til autoriserede installatører og blev derefter selvstændige.

Møllen i dag

I 1968 blev vindmøllen taget ned, så der i dag kun står møllebygningen tilbage. Denne bygning er velholdt og rummer i dag Poul la Cour Museet. Vindtunnelen og en kratostat er rekonstrueret.

Kilder:

kulturarv.dk (pdf)

poullacour.dk

Povl-Otto Nissen. "Poul la Cour og vindmøllerne", 2003.

Giv Feedback

Kontakt

Charlotte Thomsen

79 96 63 83

ct@vejen.dk

Send sikker post til Kultur & Fritid

Vejen Kommune

Rådhuspassagen 3

6600 Vejen

Telefon: +45 79 96 50 00